

TOMOS GALEB 150

Marko Hren, MAK Vodice

Puch Roller – Tomos Galeb 150 /SR/SRA

Tehnični podatki:

motor: dvotaktni, en cilinder
kubatura: 147 ccm
vtina x hod bata: 57x57 mm
moč: 4.4kW(6KS)@5500 RPM
hlajenje: zračno, prisilno
prestave: 3 ročne
elektrika: baterija, 6V, 30W
zavore: bobni
okvir: cevni
gume: 12"x3,25"
rezervoar: 7 litrov
poraba: 2,4/100
največji vzpon: 38%
nosilnost: 150 kg
masa: 102 kg z gorivom
mere: 1900x650x940 mm
maksimalna hitrost: 80 km/h

Moje ime je Marko Hren...in morda me bolje poznate skozi ples, saj sem bil latinsko ameriški, še bolj pa sem poznan kot rock n roll plesalec, trener, koreograf in sodnik. Najprej sem nekaj časa vodil plesno šolo Kazina, kasneje pa sva s soplesalko ustanovila plesno šolo in klub PLESNO MESTO, ki se bliža svoji 30 letnici. Če me vseeno še ne poznate, pa ste zagotovo slišala za Lada Bizovičarja in ja, on je bil moj učenec, oziroma sem bil jaz njegov trener, na nek način pa pravi, da sem mu bil drug »fotr«.

Moja predanost v življenju pa ni le ples, temveč sem tudi kinolog – vzreditelj Tibetanskih Terierjev in tudi ljubitelj starodobnikov. Pravzaprav sem že od mladosti zbiral starine, morda je to malček tudi zaradi tega, ker mama že tako rekoč vse življenje zbira znamke, stare kovance, papirnat denar ... Tudi sicer se pri nas kakšnih »še dobrih« stvari nikoli ni završlo, kaj se ve, morda pa še prav pride. Seveda sem v svoji mladosti norel najprej s kolesi, Pony expresom in jasno s Tomosi. Moj prvi avto je bil »kontraš« Fičo 600D, ki je bil le leto ali dve mlajši od mene, pa tudi s C Kadetom je bilo podobno. Za obema mi je še danes žal.

Moj prvi starodobnik na dveh kolesih je bila NSU PRIMA, še sedaj jo imam in ravno te dni čaka, da jo po servisu spet popeljem na

kakšen izlet. Kupil sem jo od so'vojaka že leta 1985. Prva je nekaj let samevala v garaži pri tastu in ker se je sam nisem upal lotiti, sem strička Lada dolgo, dolgo hecal naj jo vzame v roke. To se je tudi zgodilo, bila je čudovito obnovljena, a bolj malo vožena, saj je le krasila naš bife v prvem Plesnem Mestu (nekdanja trgovina Emona oz. še prej Dekorativna).

Leta so minevala in enkrat mi je v oko padel GALEB, ki ga prej sploh še nikjer nisem videl.

Zgodba gre pa takole:

Kar nekaj let že redno obiskujem srečanje Tomosov v Kopru in enkrat so tam razstavili čudovito obnovljenega Galeba 150 ccm. Seveda sem ga takoj fotografiral z vseh strani in že ko sem se peljal domov, sem si rekel: to moram raziskat, kaj je to za en scooter ... in tako je tudi bilo. Radovednost je prerasla v strast in začel sem iskat enega zase.

V Sloveniji takrat ni bilo nikogar, ki bi prodajal Galeba, zato sem začel brskati po oglasnikih nekdanje naše Jugoslavije. Hitro sem našel v Beogradu Predraga Maksimoviča, ki je imel enega Galeba naprodaj. Ampak naključje je hotelo, da sem nekaj dni pred odhodom v Beograd dobil še eno ponudbo, tokrat je bil ponujen Galeb v Trsteniku. Jao, jao – toliko denarja - za dva Galeba - pa res nisem imel na voljo, zato sem Predragovega vzela (bil je tudi bistveno boljši) in za'arala še tega v Trsteniku. Prevoz preko meje je bil sicer zapleten projekt, a smo se dobro pripravili in šlo je skoraj kot po maslu ... no, skoraj kot po maslu. Najprej odjava na občini, plačilo dajatev in nato sem v Beogradu dobil še potrdilo muzeja, da vozilo ni pomembno za tehniško dediščino Srbije. Samo medklic, ste že videli muzej starodobnih vozil v Beogradu? Priporočam ogled! Sledila je carina in špedicija v Beogradu. Na meji jasno ni šlo skozi na osebni promet, čakanje nekaj ur med tovornjaki pa je hitro minilo – sem imel s seboj mojo ženko, s katero mi ni nikoli dolgčas. Malo bolj se je zatikalo s Hrvati, a smo tudi to speljali in tako rekoč v dveh dneh je bil Galeb skoraj že doma. Kje drugje, zares se je zaustavilo šele na naši meji. Niso imeli pojma kaj je to za en model (ob tem da sem imel vse dokumente) in nekako niso znali izračunati carine. Na koncu je uspelo tudi to,

meni pa je ostal priokus, da sem plačal veliko preveč. Ampak ni panike – Galeb je doma. Takoj zatem so se pričeli pogovori še za drugega Galeba in kmalu je bil tudi ta moj, a ostal je v Srbiji.

Spet je minilo nekaj časa preden je Galeb prišel na vrsto za obnovo, a sem medtem počasi (da ne bi bila kakšna prehuda finančna kriza v denarnici) nakupoval rezervne dele.

Vse, kar se mi je zdelo iztrošeno, sem iskal novo ali rabljeno po spletu in marsikaj tudi našel. Največ težav sem imel z zaganjačem – ni pa ni ga bilo nikjer – ne novega, ne rabljenega. Pa mi ga je počasi vseeno uspelo najti. Vse, kar sem kupil novega, sem dobil bolj ali manj pri RBO (www.rbo.at) in PUCH WIESER (www.puch-wieser.at). Namenoma navajam spletne strani, da si bo lahko še

kdo pomagal pri iskanju delov. Veliko so mi pomagali tudi razni avstrijski kolegi, ki sem jih spoznal preko Facebooka.

Tako, rezervni deli so bili zbrani, manjkala pa je le še kakšna knjiga z navodili in rezervnimi deli. Dobil sem kopije v nemščini, slovenske ali srbo-hrvaške pa ni in ni bilo nikjer. Ampak kdor vztraja, ta najde, pravzaprav našel jo je Teo.

Kdo je Teo?

Teo Butolen je poba, doma iz Gaja pri Pragerskem. Ko rečem poba, je prav da napišem, da je rojen 10.6.2001 – torej mulc. Menda je hodil na osnovno šolo Antona Ingoliča Spodnja Polskava, podružnica Pragersko. Mogoče se je že tam navdušil za tehniko, bolj pa ga je verjetno navdušil oče, ki je po poklicu klepar. Skoraj ni bilo druge, da se je odločil za poklic avtomehanika, tako da bo doma kmalu avtomehanična delavnica od A do Ž. Teo pravi: z očetom sem delal od kar se spomnim, saj je bilo vedno kaj zanimivega za početi. Nad starodobniki pa sem se navdušil, ko sem izvedel za pomen tovarne Tomos za takratni jugoslovanski trg. V tem času sem tudi spoznal g. Zorana Pauka, od katerega sem izvedel marsikaj. Moj prvi starodobnik, ki sem ga kompletno obnovil, je Tomos Colibri T13, letnik 1967. Pri ličarskih in kleparskih delih mi je pomagal oče, ostalo sem delal sam. Do sedaj se je nabralo že kar nekaj starodobnikov, ki so šli skozi moje roke. Naj naštejemo le nekatere: Tomos Colibri T13, Tomos Puch VS 175, Citroen 2cv, Tomos e90, BSA 250, Puch S4, Tomos Colibri 14vn, Jawa CZ 350 californija, MZ es 150, Zastava Yugo koral 55, ... itd itd.

Zakaj sploh govorimo o Teu?

Ja, tega mulca sem našel na spletu, točneje na Facebooku in kmalu sva se srečala v Kopru, jasno s Tomosi. Kar nekaj časa sva se pogovarjala, malo sem ga »potipal, preveril« in nato vprašal, ali bi prevzel obnovo Galeba. Teo se je odločil, da ga prevzame, če se zmeniva za totalno obnovo in napočil je čas, da mu ga dostavim v Pragersko. Ne vedoč sem izbral ravno 10. junij leta 2017, ko je Teo imel 16. rojstni dan.

Obnova je stekla. Najprej je bilo preverjeno delovanje, nato pa je šel Galeb v kose. Sledilo je peskanje, kleparska dela, ličenje, vmes pa obnova motorja in spet iskanje še nekaterih delov. Zapletalo se je s cevkami za pletenici od sklopke in menjalnika, prvi lastnik ga je namreč amatersko predelal na nožni menjalnik. Težave je povzročal uplinjač, manjkala je okrasna krivina na desni strani ščita... in bolj ko je Galeb spet dobival novo/staro podobo, bolj ni hotelo biti konca iskanja, saj smo odkrivali, da manjka še to in ono. Septembra 2018 je bil Galeb skorajda že nared za prvi let in na srečanju ljubiteljev starodobnikov Moto Cluba Mak smo ga prvič razstavili. Ja, razstavili, saj so bile še nekatere malenkosti nedodelane, recimo uplinjač nam je delal sive lase, novega ali rabljenega pa ni bilo moč nikjer dobiti ... razen enega za celih 290 EUR.

Te dni bo Galeb spet doma, zadnja testiranja potekajo, medtem pa sem Teu pripeljal v delo že rdečega Galeba, ki je medtem prišel iz Srbije. Torej v moji garaži bosta dva, začel pa sem razkopavati tudi enega Colibrija T12 in še en me čaka (oba sta iz prvih serij, okrogel rezervoar), pa potem je tukaj v igri še en Pony expres, ... iščem enega dobrega Solexa, vse bolj pa me mika kak BMW R25,26,27 ... Joj, boljše da neham pisati, kajti to lahko prebere tudi moja žena.

Pošteno pa je, da zaključim z zahvalo:

... striček Lado, hvala za obnovo NSU PRIME, ki pa je bila tudi mejnik, da ste se vi res na polno aktivirali pri obnovi starodobnikov. Pa Teo tebi tudi hvala, najprej za modrega Galeba in še za rdečega, ki je sedaj že na mizi. Prepričan sem, da boš z leti postal ENA A MOJSTER ... in dragi bralci, ne ga klicat, če bi vam „spedenal“ to ali ono. On je zaseden z mojim Galebom, nato ga čaka moj drugi T12. Ima pa tudi še en svoj podvig v planu, to je Lancia fulvia 2c 1.1 berlina, sicer moj letnik - 1963 in z V4 motorjem ter dokončna obnova vozila Opel astra Bertone 2.0 GSI. Hvala za vaš čas in se beremo spet ob priliki.

